

DRØMMER STORT: Ordfører Rune Rafaelsen (Ap) i Sør-Varanger har ambisjoner om å gjøre Kirkenes viktig for handelen med Asia.

Kirkenes ønsker å bli sentrum for transport og Asia-handel: Vil bli nye Singapore

SATSER: Kirkenes blir sentrum for Nordøstpassasjen og får jernbane fra Arktis til Sentral-Europa om ordfører Rune Rafaelsen får det som han vil.

21.-26. januar
ARCTIC FRONTIERS

Av Ole Magnus Rapp
(tekst og foto), Tromsø

Ordføreren fra Arbeiderpartiet har store ambisjoner. Han ser forbi nabo Russland mot Kina, som om kort tid er verdens største økonomi. Kina har Europa som sitt viktigste eksportmarked, og her mener Rune Rafaelsen at Kirkenes skal kunne få en stor kommunikasjonsrolle.

– Vi blir det nye Singapore. Kirkenes har det som skal til for å bli et senter i handelen og kommunikasjonen med Asia, og porten til Europa, sa han på nordområdekonferansen Arctic Frontiers i

FAKTA

Grensebyen:

■ Kirkenes er kommunesenter i Sør-Varanger, som har cirka 10.000 innbyggere og er i folketall Finnmarks nest største etter Alta.

■ Byen ligger like ved grensen til Russland, noe som i alle år har preget handelen, kulturlivet og geopolitiske aktiviteter.

■ Det er slutt på gruvedriften i Sør-Varanger, og kommunen ser for seg rollen som kommunikasjons- og handelssenter mellom øst og vest.

Tromsø, og høstet applaus fra de frammøtte.

Rafaelsen og den finske samferdselsministeren Anna Berner har funnet hverandre i et felles mål om å trekke den finske jernbanen fra Rovaniemi og nordover til Kirkenes.

Her er det isfri havn – med plass til mer. Kirkenes har også sykehus og storflyplass, samt en strategisk beliggenhet nærmest på grensa til Russland.

– Sju av verdens ti største containerhavner er i Kina. Eksporten deres er enorm, og klarer vi å få en liten andel av dette via den nye sjøruten nord for Russland, vil aktiviteten øke i Øst-Finnmark. Folketallet i Kirkenes kan dobles på få år, sa Rafaelsen.

Store utfordringer

Styreleder Esben Poulssen i International Chamber of Shipping representerer 85 prosent av verdens skipsfart. Han var ikke uenig med Rafaelsen om å satse i Kirkenes, men minner også om at det vil innebære store utfordringer.

– I fjor gikk det 40 skip gjennom Nordøstpassasjen, og cirka 50.000 via Suezkanalen. Supertankere, for eksempel, vil aldri kunne gå nord for Russland, sa han.

Når skipene potensielt ankommer Kirkenes, kan godset lastes over på tog som kan

være fremme i Hamburg innen ett døgn. Finland er klar til å investere i jernbane mot Norge, i tillegg til en undersjøisk jernbanetunnel fra Helsinki til Tallinn.

Den finske samferdselsministeren Anne Berner mener framtida ligger i nord, og Finland trenger en isfri havn for å få ut malm og andre av sine eksportprodukter.

– Nordområdene må integreres med Europa via god kommunikasjon, både fysisk og digitalt. Det er vi som må gjøre det nå, sa Berner.

Den nye forbindelsen i nord skal hete Arctic Rail, og Berner ser for seg at jernbanen kan bli god for den økonomiske utviklingen, men ikke minst skape et bredere næringsliv i nord.

Positiv til samarbeid

Kommunikasjon er tema for årets Arctic Frontiers som denne uka samler nærmere 3000 deltakere fra 35 land.

– Vi er for at private og offentlige penger skal samarbeide for nødvendig kommunikasjonsutbygging. Å få sjø-

maten fra Nord-Norge ut på markedet raskest mulig vil øke verdien av fiske og fangst, sa samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen (Frp).

Han viste til at Norge investerer tre ganger så mye i veier som tidligere.

Nye muligheter

Et annet prosjekt som potensielt kan øke aktivitet i nord er en planlagt datakabel mellom Europa og Asia.

Kabelen er tenkt lagt på havbunnen gjennom Nordøstpassasjen.

– Kabelen vil ende opp i Kirkenes, med de muligheter det gir oss, sier en optimistisk ordfører Rafaelsen.

NHO-sjef Kristin Skogen Lund minnet om at Norge får en sentral rolle med å skaffe mat til verdens økende befolkning. Myndighetene ønsker for eksempel en femdobling av lakseoppdrett.

– Alt er mulig i denne regionen. Petroleum vil fortsatt være en pådriver, og det er viktig å ta vare på lokal kompetanse og initiativ, sa hun.

rapp@klassekampen.no